

1. Негізгі тұстары

[ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде](#)

[ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде](#)

2. ШОК-тің елдің экономикасына үлесі

3. Глоссарий

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

6. Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі тұстары

2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2026,5 мың бірлікті құрады;
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 1818,8 мың бірлікті құрады;

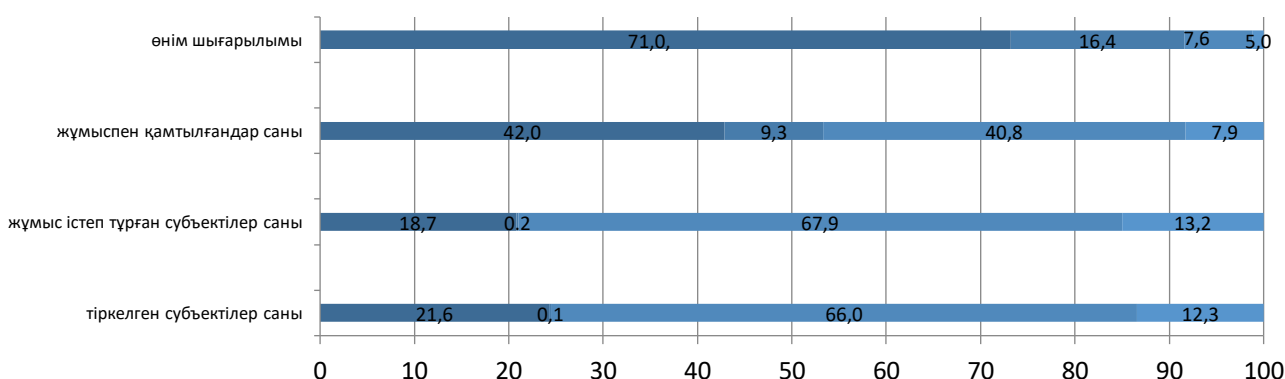
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4109,7 мың адамды құрады;

2022 жылғы қаңтар-желтоқсан ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 59221,5 млрд. құрады.

1-сурет

2022 жылғы 4 тоқсандағы ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы

пайызбен

Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің жалпы санында дара кәсіпкерлер үлесі 67,9%, шағын кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 18,7%, шаруа немесе фермер қожалықтары – 13,2%, орта кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 0,2%-ды құрады.

ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде

Ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде тіркелген субъектілердің ең көп санын дара кәсіпкерлер – 1,3 млн. бірлікті, одан жұмыс істеп тұрғандар 1,2 млн. бірлікті құрайды.

Жұмыспен қамтылғандар санының ең көбі шағын кәсіпкерлікке – 1,7 млн. адам және дара кәсіпкерлерге – 1,7 млн. бірлік келеді.

Шағын кәсіпкерліктің өнім шығарылымы 42,1 трлн. теңгені құрады, бұл барлық ШОК субъектілерінің жалпы өнім шығарылымынан 71% ды құрайды.

1-кесте

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2023 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы 1 қаңтарға
Шағын және орта кәсіпкерліктегі тіркелген субъектілер, бірлік	2 026 527	1 694 672
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	438 403	416 080
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	3 032	2 903

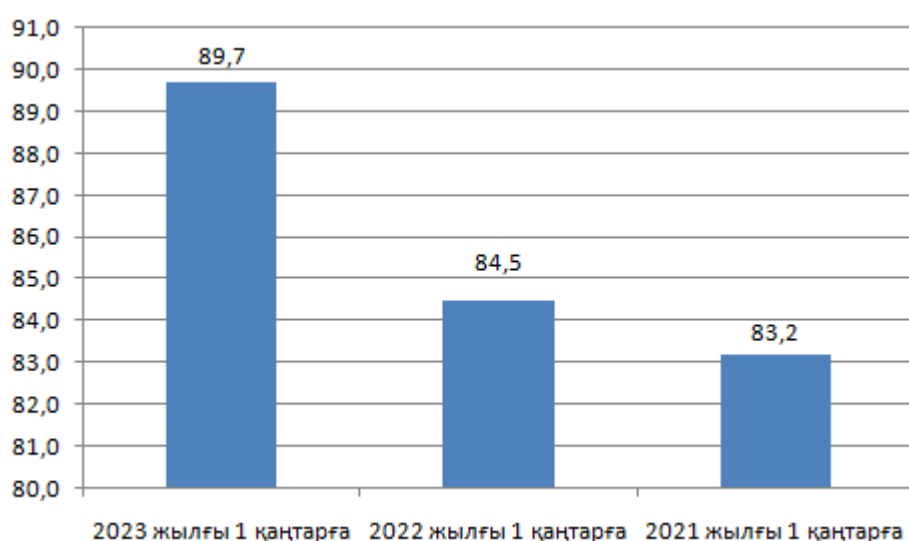
дара кәсіпкерлер	1 336 490	1 044 252
шаруа немесе фермер қожалықтары	248 602	231 437
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыс істеп тұрған субъектілер, бірлік	1 818 764	1 431 647
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	340 584	299 737
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 924	2 754
дара кәсіпкерлер	1 234 536	907 722
шаруа немесе фермер қожалықтары	240 720	221 434
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны, адам	4 109 741	3 475 204
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	1 728 767	3 125 088
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	380 081	350 116
дара кәсіпкерлер	1 678 463	1 367 140
шаруа немесе фермер қожалықтары	322 430	304 555
Шағын және орта кәсіпкерліктегі өнім шығарылымы, млн. теңге	59 221 488	42 842 358
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	42 069 312	29 452 215
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	9 699 892	7 679 792
дара кәсіпкерлер	4 468 161	3 404 453
шаруа немесе фермер қожалықтары	2 984 123	2 305 898

Динамикалық кестелер:

2-сурет

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі

Пайызбен

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі 89,7% құрады, бұл өткен жылғы деңгейден 5,2 п.п. жоғары. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлес Түркістан (98,1%), Қостанай (93,9%) және Қызылорда (93,5%) облыстарында байқалады. Ең аз үлес Алматы қаласында (82,7%) тіркелген.

2-кесте

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2023 жылғы 1 қаңтарға		2022 жылғы 1 қаңтарға	
	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік
Қазақстан Республикасы	2 026 527	1 818 764	1 694 672	1 431 647
Абай	54 845	49 693	47 170	41 279
Ақмола	59 846	54 838	55 003	48 544
Ақтөбе	90 622	82 580	75 525	65 992
Алматы	126 343	116 585	98 197	85 535
Атырау	69 332	63 115	59 528	52 031
Батыс Қазақстан	58 546	53 008	51 012	44 260
Жамбыл	106 194	92 572	87 108	71 298
Жетісу	59 523	53 600	52 251	44 181
Қарағанды	104 175	93 086	93 415	81 047
Қостанай	65 125	61 133	60 772	54 870
Қызылорда	71 823	67 145	56 976	51 063
Маңғыстау	81 619	75 341	64 330	56 521
Павлодар	58 274	52 084	53 361	46 694
Солтүстік Қазақстан	36 305	33 066	34 251	30 228

Түркістан	188 186	184 579	149 383	144 778
Ұлытау	18 760	17 413	15 608	14 249
Шығыс Қазақстан	68 753	61 475	62 923	54 637
Астана қаласы	232 081	204 308	191 109	163 017
Алматы қаласы	353 766	292 734	295 861	206 109
Шымкент қаласы	122 409	110 409	90 889	75 314
	2023 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы қаңтар- желтоқсан	2022 жылғы 1 қаңтарға	2021 жылғы қаңтар- желтоқсан
	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге
Қазақстан Республикасы	4 109 741	59 221 488	3 475 204	42 842 358
Абай	99 473	653 473	88 802	615 200
Ақмола	140 914	1 589 934	132 082	1 183 235
Ақтөбе	181 968	1 774 299	151 178	1 431 009
Алматы	223 516	2 834 846	189 256	2 061 043
Атырау	152 405	6 231 472	134 082	3 667 098
Батыс Қазақстан	122 440	2 271 359	109 244	1 684 267
Жамбыл	151 884	1 056 476	123 935	766 650
Жетісу	102 053	935 940	88 963	567 839
Қарағанды	232 552	2 414 804	216 288	1 905 609
Қостанай	166 315	2 138 576	159 546	1 478 115
Қызылорда	121 700	645 195	103 165	459 994
Маңғыстау	155 340	1 831 998	125 886	1 604 566
Павлодар	136 236	1 362 019	135 347	1 087 033
Солтүстік Қазақстан	106 426	1 315 747	102 938	912 242
Түркістан	263 611	1 429 254	220 329	1 209 130
Ұлытау	31 199	167 614	27 257	167 959
Шығыс Қазақстан	157 970	1 409 365	151 137	1 098 451
Астана қаласы	489 593	11 422 861	415 469	8 853 402
Алматы қаласы	868 496	15 774 749	628 690	10 481 738
Шымкент қаласы	205 650	1 961 507	171 610	1 607 778

Динамикалық кестелер:

[Өңірлер бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыс істеп тұрған субъектілер саны](#)

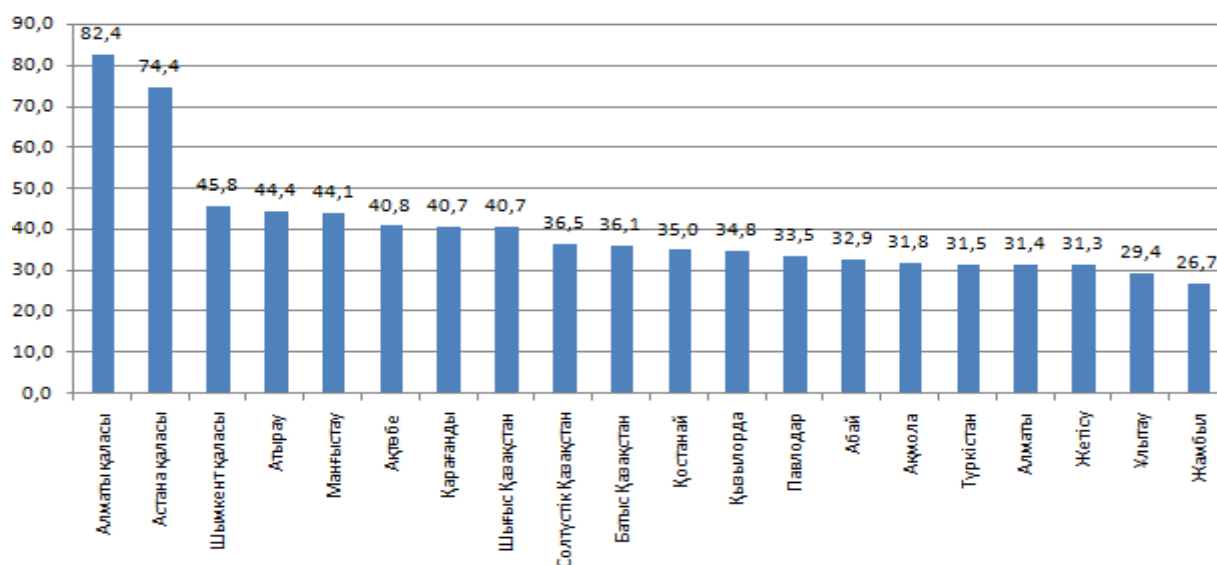
[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы](#)

3-сурет

2022 жылғы 4 тоқсандағы экономикалық белсенді халықтағы ШОК-та жұмыспен қамтылғандар санының үлесі

Пайызбен

ШОК саласына елдің экономикалық белсенді халқының жалпы санынан 43,6% келеді. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлес Алматы және Астана қалаларында басым. Ең аз үлес Жамбыл облысында тіркелген.

[ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде](#)

2023 жылғы 1 қаңтарда тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2026,5 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1694,7 мың бірлік) салыстырғанда 19,6%-ға артты.

2023 жылғы 1 қаңтарда жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 1818,8 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1431,6 мың бірлік) салыстырғанда 27%-ға артты.

2023 жылғы 1 қаңтарда ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4109,7 мың адамды құрады, бұл 18,3%-ға көп.

2022 жылғы қаңтар-желтоқсанда ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 59221,5 млрд. теңгені құрады және 2021 жылдың өткен кезеңімен салыстырғанда салыстырмалы бағаларда 38,2%-ға артты.

3-кесте

Экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	Тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік		Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны, бірлік		ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам		ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	
	2023 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы 1 қаңтарға	2023 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы 1 қаңтарға	2023 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы 1 қаңтарға	2022 жылғы қаңтар-желтоқсан	2021 жылғы қаңтар-желтоқсан
Барлығы	2 026 527	1 694 672	1 818 764	1 431 647	4 109 741	3 475 204	59 221 488	42 842 815
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	290 299	279 618	275 776	261 071	459 144	443 410	4 747 512	3 659 552
Өнеркәсіп	114 464	80 658	101 576	64 749	425 003	351 938	12 415 717	9 369 757
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	5 471	5 110	4 535	4 048	41 790	32 184	3 249 919	2 305 621
Өңдеу өнеркәсібі	102 527	69 392	91 628	55 862	344 797	286 136	8 214 241	5 809 171
Электр энергиясымен, газбен, бұмен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	2 214	2 056	1 828	1 576	17 021	14 557	738 596	1 053 564
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	4 252	4 100	3 585	3 263	21 395	19 061	212 961	201 401
Құрылыс	114 515	104 679	94 679	81 149	332 254	290 359	7 976 247	6 184 048
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	711 925	548 605	638 128	456 785	1 238 249	991 673	16 886 625	11 249 462
Көлік және жинақтау	96 473	93 098	85 484	77 877	204 880	184 316	3 523 749	2 371 128
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	51 663	46 087	46 194	39 535	145 364	131 205	1 184 503	644 231
Ақпарат және байланыс	32 318	28 323	28 068	22 939	96 432	73 788	1 674 825	1 409 778
Қаржы және сақтандыру қызметі	8 027	8 503	5 456	5 265	24 326	22 541	755 978	535 254
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	96 992	92 337	86 613	76 956	179 530	166 310	2 021 849	1 305 738
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	63 725	60 968	54 572	48 908	166 122	142 075	2 415 762	2 324 024
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	55 752	49 822	49 130	41 491	186 730	158 646	1 920 366	1 049 789
Білім беру	38 077	29 420	34 673	25 509	143 824	121 133	520 725	356 822
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	17 440	14 193	16 029	12 431	92 599	83 395	660 172	531 340
Өнер, ойын-сауық және демалыс	17 962	15 683	15 603	12 630	36 648	30 302	1 126 174	954 703
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	316 895	242 678	286 783	204 352	378 636	284 113	1 391 284	897 191

Динамикалық кестелер:

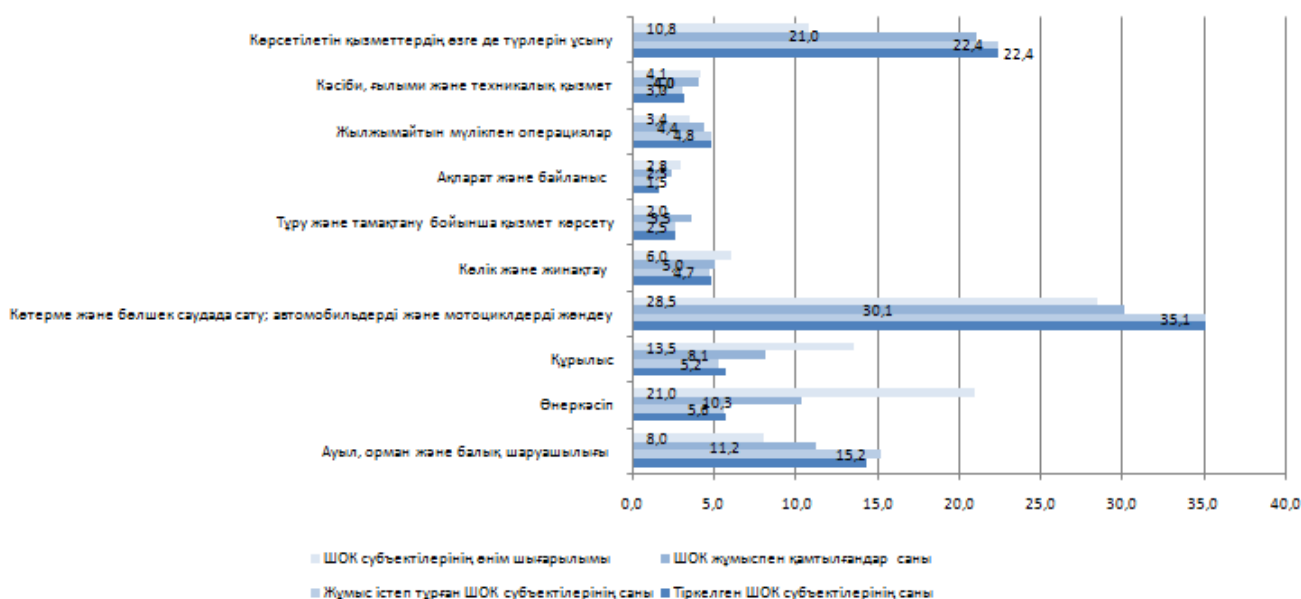
[ЭҚТ бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК өнім шығарылымы](#)

**2022 жылғы 4 тоқсандағы ЭҚТ бөлінісінде ШОК субъектілері
қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы**

Субъектілер санының, жұмыспен қамтылғандар санының және өнім шығарылымының ең көп үлесі «Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу» саласында басым.

2. Ел экономикасына ШОК-тың үлесі

Республика бойынша 2022 жылғы қаңтар-қыркүйекте ресми статистикалық деректерге сәйкес ЖІӨ-де ШОК үлесі 36,5% құрады және өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 3,2 п.п. көбейді.

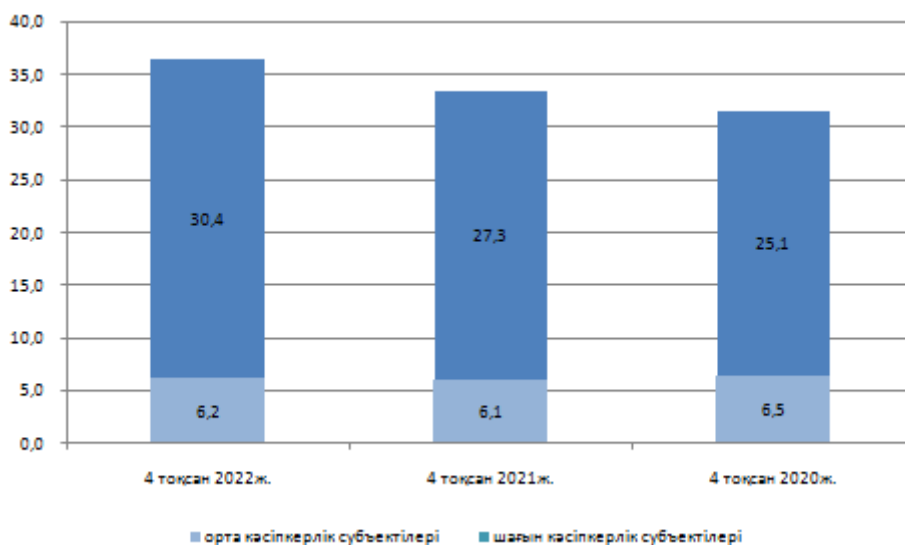
4 кесте

ЖІӨ-дегі (ЖӨӨ) ШОК үлесі*				
	2022 жылғы қаңтар-желтоқсан		2021 жылғы қаңтар-желтоқсан	
	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен
Қазақстан Республикасы	37 605 910,3	36,5	27 399 000,3	33,3
Абай	382 920,5	16,6	-	-
Ақмола	989 698,9	29,5	721 440,7	28,2
Ақтөбе	1 088 508,2	25,2	870 392,7	24,3
Алматы	1 790 288,5	42,1	1 647 866,4	37,5
Атырау	3 211 101,6	22,8	2 346 914,1	23,5
Батыс Қазақстан	1 458 956,0	33,1	1 112 278,7	32,7
Жамбыл	658 429,0	24,0	505 904,0	21,5
Жетісу	544 964,5	39,3	-	-
Қарағанды	1 432 323,3	19,4	1 191 837,5	15,5
Қостанай	1 373 972,0	33,0	909 806,5	27,2
Қызылорда	422 593,7	18,1	306 949,7	16,3
Маңғыстау	1 215 993,8	30,0	1 130 218,1	31,6
Павлодар	793 768,6	19,0	644 009,3	17,8
Солтүстік Қазақстан	795 864,3	37,5	560 766,0	31,4
Түркістан	892 036,4	25,4	727 010,5	26,0
Ұлытау	84 924,4	5,1	-	-
Шығыс Қазақстан	864 163,8	22,2	1 026 698,3	19,7
Астана қаласы	7 261 418,7	69,5	5 635 558,3	66,9
Алматы қаласы	11 026 055,0	57,8	6 937 664,9	46,5
Шымкент қаласы	1 317 929,1	41,6	1 123 684,4	42,3

Динамикалық кестелер:

[2005-2022 жж. ЖІӨ-дегі \(ЖӨӨ\) ШОК үлесі](#)

Шағын және орта кәсіпкерлік бөлінісінде ЖІӨ-дегі ШОК үлесі

Субъектілердің санаттарына бөлінісінде шағын кәсіпкерліктің үлесі 30,4%-ды және орта кәсіпкерліктің үлесі 6,2%-ды құрайды.

3. Глоссарий

Дара кәсіпкерлік Қазақстан Республикасы азаматтарының, оралмандардың таза табыс алуға бағытталған, жеке тұлғалардың меншігіне негізделген және жеке тұлғалардың атынан, олардың тәуекелі мен мүлктік жауапкершілігі үшін жүзеге асырылатын дербес, бастамашыл қызметі болып табылады.

Жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыру ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді ауыл шаруашылығы өнімін өндіру үшін пайдаланумен, сондай-ақ осы өнімді қайта өңдеумен және өткізумен тығыз байланысты адамдардың еңбек бірлестігі шаруа немесе фермер қожалығы деп танылады.

Экономикалық қызмет түрі-жабдық, жұмыс күші, өндірістік процестер, ақпараттық желілер мен өнімдер біріктіріліп, біртекті өнімдердің (тауарлардың, қызметтердің) құрылуына әкелетін қызмет. Экономикалық қызмет түрі шығындармен, өндіріс процесімен және өндірілген өніммен сипатталады. Әрбір тіркелген шағын кәсіпкерлік субъектісіне қосылған құнның ең көп өсуін қамтамасыз ететін, яғни негізгі болып табылатын экономикалық қызмет түрі беріледі.

Өнім шығару - барлық шығарылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өндірушінің бағасымен көрсетілетін құны.

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қызметі Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексімен регламенттелетін заңды тұлғалар, дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары жатады.

Шағын кәсіпкерлік субъектілеріне заңды тұлға құрмаған дара кәсіпкерлер және жұмыскерлерінің жылдық орташа саны жүз адамнан аспайтын және жылдық орташа табысы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің үш жүз мың еселенген мөлшерінен аспайтын кәсіпкерлікті жүзеге асыратын заңды тұлғалар жатады.

Орта кәсіпкерлік субъектілеріне шағын және ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатпайтын, кәсіпкерлікті жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар жатады.

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Қазақстан Республикасындағы шағын және орта кәсіпкерлік \(электрондық кестелер\)](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Шағын және орта кәсіпкерлік көрсеткіштерін есептеу әдістемесі](#)

[Шағын және орта кәсіпкерлік, «Талдау» ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Шығаруға жауапты:	Департамент директоры:	Орындаушы:	Мекенжай:
Ұлттық шоттар департаменті	Ә. Нақыпбеков Тел. +7 7172 749717	А. Курманбаева Тел. +7 7172 749814 E-mail: a.kurmanbaeva@aspire.gov.kz	010000, Астана қаласы Мәңгілік Ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс

